

Aktion för hälsoprofil i skolan!

Ta bort godisrutorna i skolan! I ett brev uppmanar tandläkarna kommunpolitikerna till aktion för att få bort sötsakerna från alla skolkafeterior.

- Vi tycker det är dubbelmoral att eleverna kan köpa läsk, godis och andra sötsaker samtidigt som skolan lär ut om hälsa. Rökrutorna är borttagna sedan länge, låt godisrutorna gå samma väg, säger Gunilla Klingberg, ordförande i Sveriges Tandläkarförbund.

3 av 10 skolor säljer fortfarande läsk, godis eller sötsaker till eleverna. 1 av 10 säljer läsk eller godis och 3 av 10 andra sötsaker som saft, bullar, kakor. Det framgår av en ny undersökning från Tandläkarförbundet. I en parallell elevenkät som drygt 1700 niondeklassare besvarat framkommer alarmerande siffror om ungdomars sockerkonsumtion. Hälften av ungdomarna äter godis varje dag eller flera gånger i veckan och 3 av 1 dricker läsk flera gånger i veckan.

Landets kommuner uppmanas nu till aktion för att få bort sötsakerna från alla skolor. Den kommun som först rapporterar att alla skolor enbart har hälsosamt sortiment i kafeterian kommer få ett hedersomnämnde och pris av Tandläkarförbundet. Även ett 2:a pris och 3:e pris delas ut.

- Vi är övertygade om att nyttig kost i skolan är en del av biljetten till ett vuxenliv med god hälsa. Men om vår vision ska bli verklighet måste våra folkvalda hjälpa till, säger Gunilla Klingberg, ordförande i Sveriges Tandläkarförbund.

Tandläkarnas önskemål om nolltolerans för sötsaker i skolan har stöd av både elever och föräldrar. Det visar den nya elevenkäten och tidigare föräldraundersökningar.

- När nu regeringen planerar för näringsriktig skolmat i den nya skollagen blir vara nolltolerans för läsk, godis och andra sötsaker på våra skolor ett viktigt komplement.

Kontaktpersoner

Gunilla Klingberg, ordförande, Sveriges Tandläkarförbund

Tfn: 070-780 00 44

Kristina Norberg-Fallgren, presskontakt, Sveriges Tandläkarförbund

Tfn: 070-484 17 07

Sveriges Tandläkarförbund

Mer information

Finns på www.tandlakarforbundet.se, välj Tandläkare mot godis och läsk:

- Brev till landets kommunstyrelser
- Tandläkarförbundets kartläggningsrapport med läns- och kommunvisa resultat samt redovisning per skola
- Kontaktpersoner länsvis

Fakta

Vår förändrade livsstil med ökad konsumtion av läsk, godis och andra sötsaker är ett hot mot barnens tandhälsa och allmänna hälsa. Sedan 1980 har konsumtionen av läskedrycker ökat från 40 liter per person och år till 68 liter. Även förskolebarnens konsumtion har ökat betydligt. Svenska barn dricker i genomsnitt runt två deciliter saft och läsk per dag. Det finns en koppling mellan dålig tandhälsa, övervikt och följsjukdomar som diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar. Det som är dåligt för tänderna är inte heller bra för resten av kroppen. Felaktiga kostvanor är en bov i dramat. Konsumtionen av sötade livsmedel och onyttig kost har ökat lavinartat under de senaste decennierna. Nästan en fjärdedel av den energi barnen får i sig kommer från läsk, godis, glass, snacks och bakverk enligt Livsmedelsverkets studier.

Samtidigt visar Socialstyrelsens kariesstatistik att tandhälsan hos barn visserligen fortsätter förbättras men att förbättringstakten har mattats av. Forskning visar också ett tydligt samband mellan tidig karies och karies i senare åldrar. En avhandling från Sahlgrenska visar t ex att treåriga barn med karies har fem gånger högre risk att som femtonåringar få hål i tänderna jämfört med kariesfria treåringar. Småbarn med hög sötsakskonsumtion har mer karies i tonåren jämfört med barn som sällan eller aldrig äter sötsaker.

Frätskador, dental erosion, är ett växande problem som kopplas samman med vår förändrade livsstil där konsumtionen av läsk anses vara den största bidragande faktorn. Svenska och internationella studier visar en förekomst av frätskador hos barn och ungdomar på mellan 10 och 40 procent.

Undersökningar visar att barnfetman ökat oroande mycket. Mellan 14-23 procent av barnen är överviktiga och 1-4 procent feta. I vissa delar av Sverige är var fjärde 4-åring överviktig. Ett barn som är överviktigt får bland annat svårt att röra sig, blir trött, riskerar att bli mobbat och kan dessutom utveckla sjukdomar som är kopplade till övervikten. Till de mest kända hör högt blodtryck, hjärt- och kärlsjukdomar, astma, förslitningsskador i leder och diabetes.

”Tandläkare mot godis och läsk!”

Sveriges Tandläkarförbunds aktivitet ”Tandläkare mot godis och läsk!” kopplar samman munhälsan med den aktuella debatten om folkhälsa och övervikt hos barn. Syftet är att minska konsumtionen av socker i form av godis, läsk och andra sockerrika produkter samt att göra människor medvetna om vanor som ökar risken för försämrade tand- och allmänhälsa.

Sveriges Tandläkarförbund – den odontologiska professionens organisation

Sveriges Tandläkarförbund arbetar för tandläkarnas professionella intresseområden. Förbundet erbjuder tandläkarna ett omfattande efterutbildningsprogram och medverkar i den årliga Odontologiska riksstämman samt ger ut Tandläkartidningen och Swedish Dental Journal. Förbundet verkar bl.a. genom ”Tandläkare mot godis och läsk” för en bättre oral och allmän hälsa.